

โครงการการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อพัฒนาแผนงานด้านการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
(Executive Summary)

เดือนกุมภาพันธ์ 2567

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

ชื่อโครงการ : โครงการการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี

ภายใต้หน่วยงาน : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี

จัดทำโดย : มหาวิทยาลัยบูรพา

รายชื่อผู้จัดทำโครงการ : อีเมล	1. ดร.นพกร อุดาหะนันท์	dr.nopagon@gmail.com
	2. รศ.ดร.ต่อพงศ์ กรีธาชาติ	torpong.envi@gmail.com
	3. ผศ.ดร.เนติยา กรีธาชาติ	nathiyat@hotmail.com
	4. ผศ.ดร.ศิริอุมา เจาะจิตต์	jsiriuma@gmail.com
	5. ผศ.ดร.สุรชัย วงชารี	surachai.wongcharee@outlook.com
	6. ดร.พีระพล แก้วเอี่ยม	yoursack@hotmail.com
	7. ผศ.ดร.รจฤดี โชติกาวิรินทร์	rotruedee@go.buu.ac.th
	8. รศ.ดร.ชัยศรี ธาราสวัสดิ์พิพัฒน์	chaisri.th@gmail.com
	9. ดร.ทัตดาว พาหาทรัพย์อนันต์	taddao.pa@go.buu.ac.th
	10. นายสกุล ศิริกิจ	skun127@gmail.com
	11. นางณัฐนิช ทรงแสงธรรม	nathanishsst@gmail.com
	12. นางสาวมาริสา ไบกอเต็ม	marisabaikodem@gmail.com
	13. นางสาวกนกวรรณ บุญเชิด	kanokwan.buncherd@gmail.com

ผู้ตรวจสอบรายงาน : ผศ.ดร.โกวิท สุวรรณหงษ์
อีเมล kowit.su@go.buu.ac.th

บทสรุปผู้บริหาร

(Executive Summary)

1. ความเป็นมา

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่ผิดแปลกไปจากจุดสมดุลเป็นปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม สาเหตุหลักที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คือ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases) สู่ชั้นบรรยากาศจากผลการสำรวจของสถาบันทรัพยากรโลก (World Resources Institute) พบว่า ชุมชนเมืองปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเกิดจากการใช้พลังงานมากกว่าร้อยละ 70 ของปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รวมของโลก และในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change Conference of the Parties: UNFCCC COP) สมัยที่ 28 ที่จัดขึ้นที่นครดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 – 12 ธันวาคม พ.ศ. 2566 การประชุมเน้นย้ำถึงเป้าหมายการรักษาระดับไม่ให้อุณหภูมิพื้นผิวโลกเพิ่มขึ้น 1.5 องศาเซลเซียส และตระหนักว่าจำเป็นต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลง ร้อยละ 43 ภายในปี 2573 และร้อยละ 60 ภายในปี พ.ศ. 2578

สาระสำคัญของข้อตกลงในเวที COP 28 ของทุกประเทศโดยยังเน้นย้ำถึงการรักษาระดับอุณหภูมิพื้นผิวโลกไม่ให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้น 1.5 องศาเซลเซียส อีกทั้งเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น รวมถึงประเทศไทยจะ “เปลี่ยนผ่านจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตพลังงาน ให้เป็นไปอย่างยุติธรรม เป็นระเบียบ และเท่าเทียม ในทศวรรษนี้ (ค.ศ. 2023 - ค.ศ. 2033) เพื่อบรรลุเป้าหมายก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (net zero) ภายในปี ค.ศ. 2050” โดยข้อสรุปจากการประชุม COP28 ที่สำคัญ คือ การกำหนดกรอบ UAE Framework for Global Climate Resilience ที่เน้น 7 สาขาสำคัญ ได้แก่ ภาคการเกษตร การจัดการน้ำ สุขภาพ ระบบนิเวศ โครงสร้างพื้นฐาน การจัดการความยากจน และมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะสนับสนุนปฏิญญาเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศกับสุขภาพ (COP28 UAE Declaration on Climate and Health) รวมถึงข้อตกลงกันระดับเป้าหมายย่อย เช่น ทุกประเทศจะต้องมีความพยายามติดตั้งระบบเตือนภัย และข้อมูลภูมิอากาศที่ครอบคลุมภายในปี ค.ศ. 2027 และทุกประเทศจะต้องปกป้องระบบนิเวศให้ได้ 30 เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น

จังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยงานราชการตามการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีบทบาทที่สามารถกำกับดูแลและกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับท้องถิ่น อีกทั้งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้จังหวัด สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัด ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามที่ได้แสดงเจตนารมณ์ไว้ ซึ่งมีการวางแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมีการขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายและค่าเป้าหมายของประเทศที่กำหนดไว้ จังหวัดจันทบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี จึงเสนอโครงการการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี ซึ่งดำเนินงานโดยมหาวิทยาลัยบูรพา

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดทำรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจก และแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อจัดทำรายงานสภาพการณ์ความเสี่ยง (Risk Profile) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดจันทบุรี ตามแนวทางของแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และจัดทำแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่

3. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินโครงการ

1. ประเมินผลและจัดทำรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 5 ภาคส่วน รวมถึงคาดการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตจนถึงปี พ.ศ. 2573
2. การวิเคราะห์ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก
3. จัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี
4. จัดทำรายงานสภาพการณ์ความเสี่ยง (Risk Profile) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดจันทบุรี ทั้ง 6 สาขา ตามแนวทางของแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และจัดทำแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่

โดยการประเมินผลและจัดทำรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัดนั้น ดำเนินการตามคู่มือ The Global Protocol for Community-Scale Greenhouse Gas Emission Inventories (GPC) ส่วนการวิเคราะห์ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกของมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกนั้น ทำการวิเคราะห์มาตรการที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของจังหวัดจันทบุรี โดยเป็นมาตรการที่สามารถเป็นไปได้ในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัด เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสีย ด้านเทคนิค เศรษฐศาสตร์ บทบาทของเมืองและสิ่งแวดล้อม โดยเบื้องต้น มาตรการลดก๊าซเรือนกระจกอ้างอิงตามมาตรการที่มีระเบียบวิธีการคำนวณที่ปรากฏในโครงการ

T-VER (Thailand Voluntary Emission Reduction) และ โครงการ LESS (Low Emission Support Scheme)

ส่วนการประเมินและจัดทำรายงานสภาพการณ์ความเสี่ยงและการจัดทำแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัด ดำเนินการตามแนวทางของแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (National Adaptation Plan-NAP)

4. ผลการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปีฐาน (พ.ศ. 2562) และการคาดการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตในปี พ.ศ. 2573

การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรี กำหนดขอบเขตการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามขอบเขตทางภูมิศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ขอบเขต ได้แก่

ขอบเขตที่ 1 (SCOPE 1) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางตรง (Direct GHG Emissions) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมภายในขอบเขตเมือง (Provincial Boundary)

ขอบเขตที่ 2 (SCOPE 2) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อม (Indirect GHG Emissions) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าและพลังงานความร้อนที่นำเข้ามาจากภายนอกเขตเมือง

ขอบเขตที่ 3 (SCOPE 3) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ (Other Indirect GHG Emissions) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่นอกเหนือการใช้พลังงานไฟฟ้าและพลังงานความร้อนตามขอบเขตที่ 2 โดยการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ประเมินใน 5 ภาคส่วนหลักจากกิจกรรมในจังหวัด ได้แก่

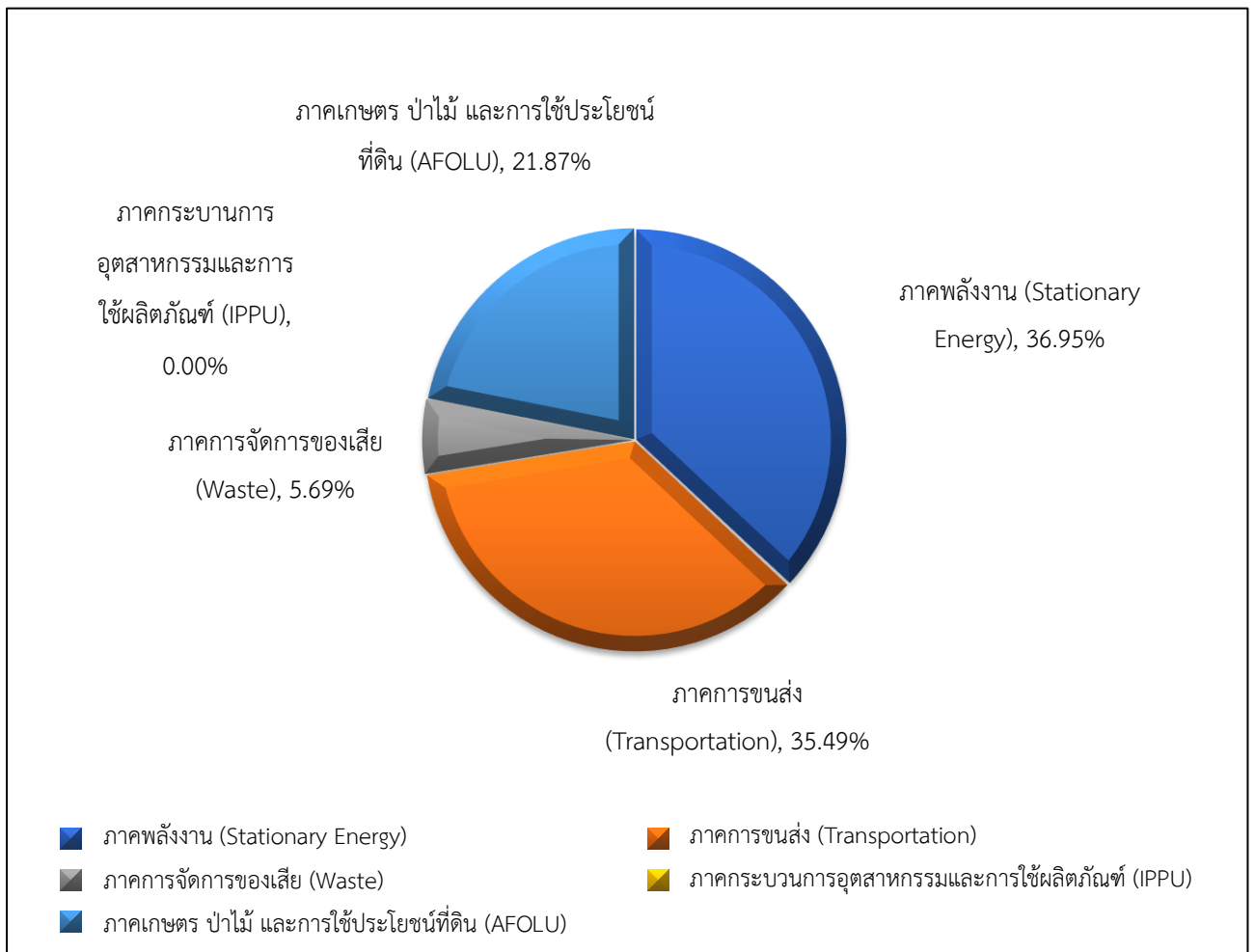
1. ภาคพลังงาน
2. ภาคขนส่ง
3. ภาคการจัดการของเสีย
4. ภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์
5. ภาคการเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

โดยรูปแบบการรายงานตามคู่มือ The Global Protocol for Community-Scale Greenhouse Gas Emission Inventories (GPC) มี 2 รูปแบบคือ แบบ **BASIC** (การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดในขอบเขตที่ 1 จากภาคพลังงาน ภาคขนส่ง ภาคการจัดการของเสีย หรือ ขอบเขตที่ 2 จากภาคพลังงานและภาคการขนส่ง หรือขอบเขตที่ 3 จากภาคการจัดการของเสีย) และแบบ **BASIC+** (การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดแบบ BASIC รวมกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดในขอบเขตที่ 1 จากภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และภาคเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือ ขอบเขตที่ 3 จากภาคพลังงาน และภาคการขนส่ง)

โดยในการดำเนินการโครงการนี้ทำการรายงานในรูปแบบของ BASIC+ เพื่อให้ครอบคลุม 5 ภาคส่วนหลักในจังหวัด โดยผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรีในปีฐาน พ.ศ. 2562 แสดงดังตารางที่ 1 และสัดส่วนของแต่ละภาคส่วนที่มีผลต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแสดงดังรูปที่ 1

ตารางที่ 1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2562

กลุ่มของกิจกรรม			ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด (tCO ₂ eq)				
			ขอบเขตที่ 1	ขอบเขตที่ 2	ขอบเขตที่ 3	BASIC	BASIC+
I	ภาคพลังงาน (Stationary Energy)	การเผาไหม้เชื้อเพลิงทั้งหมด	79,374	684,293	0	763,667	763,667
		การผลิตไฟฟ้าเข้าสายส่ง (Fossil fuel)	0				
II	ภาคการขนส่ง (Transportation)	ทั้งหมดของกลุ่ม	716,492	0	17,032	716,492	733,524
III	ภาคการจัดการของเสีย (Waste)	ของเสียที่เกิดขึ้นในเมือง	117,681		0	117,681	117,681
		ของเสียที่ขึ้นในเมืองอื่น ๆ	0				
IV	ภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ (IPPU)	ทั้งหมดของกลุ่ม	0				0
V	ภาคเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน (AFOLU)	ทั้งหมดของกลุ่ม	452,050				452,050
รวม			1,365,597	684,293	17,032	1,597,840	2,066,922

รูปที่ 1 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2562

จากการพิจารณากิจกรรมการประเมินก๊าซเรือนกระจก พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกเพียงพอต่อการรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบ Basic+ เพื่อให้การรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีความใกล้เคียงความเป็นจริง จึงเสนอให้จังหวัดจันทบุรี รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบ Basic+ ดังนั้น การรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรี จะพิจารณาเพียงแหล่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขอบเขตที่ 3 ในระดับ Basic และ ระดับ Basic+ เท่านั้น โดยจากการวิเคราะห์ผลการรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ระดับ Basic+ จะพบว่า

- ภาคพลังงาน (Stationary Energy) เป็นภาคที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด เท่ากับ 763,667 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 36.95 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของจังหวัดจันทบุรี

- ภาคขนส่ง (Transportation) เป็นภาคที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับที่ 2 เท่ากับ 733,524 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 35.49 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของจังหวัดจันทบุรี

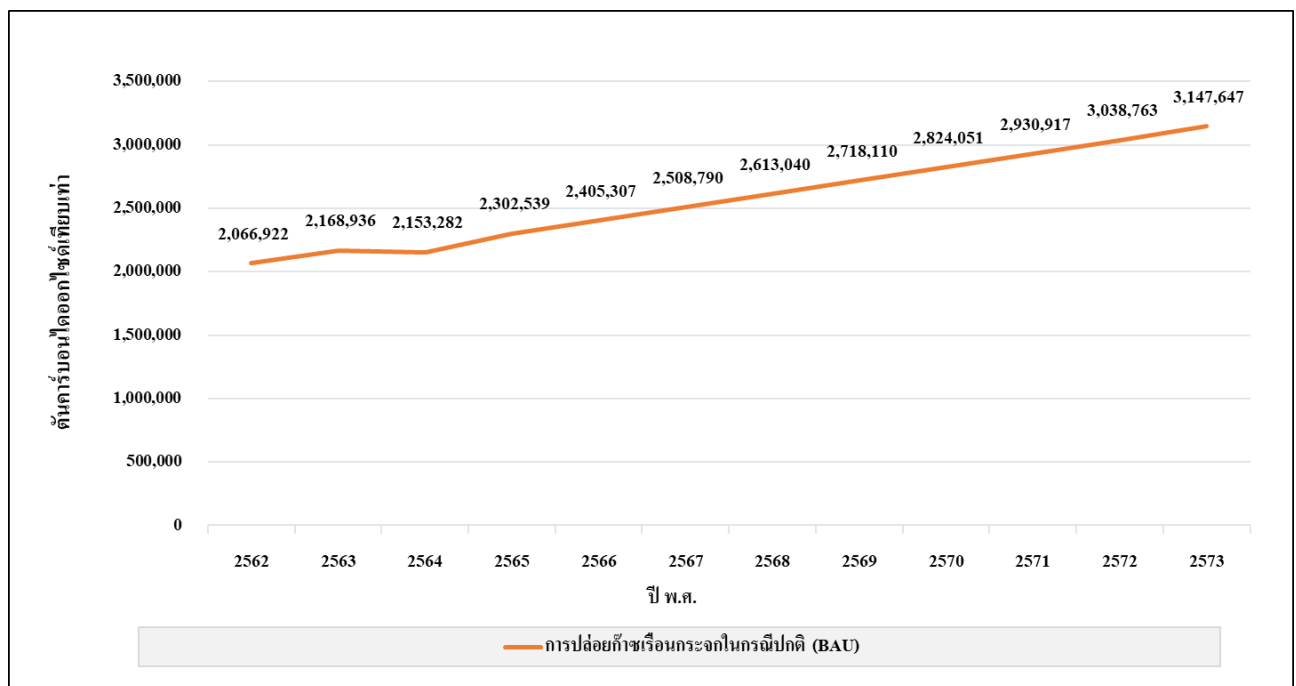
- ภาคเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นภาคที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับที่ 3 มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด 452,050 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 21.87 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของจังหวัดจันทบุรี

- ภาคการจัดการของเสีย มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับที่ 4 เท่ากับ 117,681 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 5.69 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของจังหวัดจันทบุรี

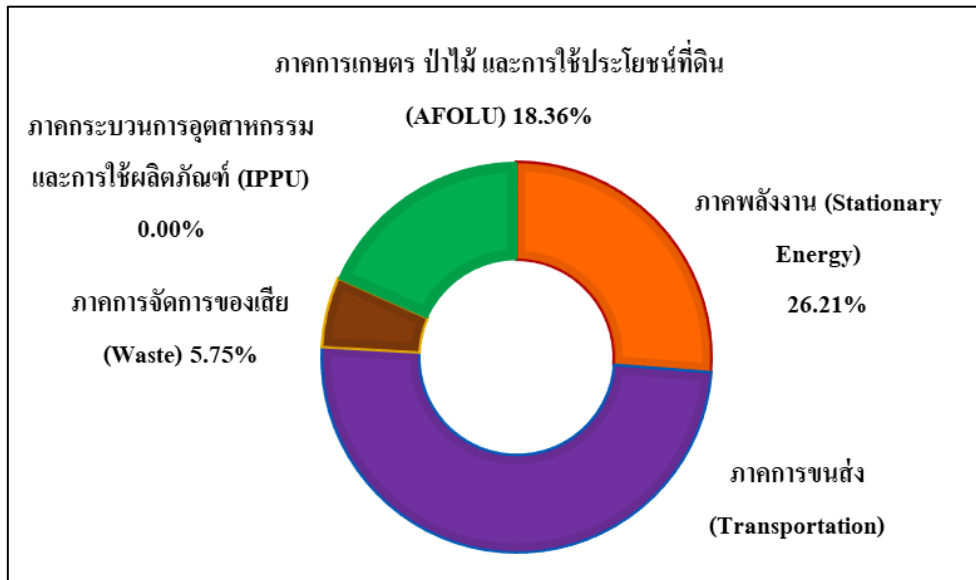
- ภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด ศูนย์ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

5. ผลการคาดการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคต

ผลการคาดการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. 2573 เท่ากับ 3,147,647 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า จำแนกเป็น ภาคส่วนที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด คือ ภาคการขนส่ง มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ 1,563,458 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.67 รองลงมา คือ ภาคพลังงานมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 825,135 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.21 ภาคการเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ 577,941 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.36 ภาคส่วนที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุด คือ ภาคการจัดการของเสีย มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ 181,114 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.75 และภาคกระบวนการอุตสาหกรรม ซึ่งไม่มีกิจกรรมในพื้นที่ ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตของจังหวัดจันทบุรี กรณีปกติ (พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2573)

รูปที่ 3 สัดส่วนผลการคาดการณ์ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีปกติ ปี พ.ศ. 2573

6. การวิเคราะห์ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกของมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก และจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี ตั้งเป้าหมายในการลดก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. 2573 ไว้ที่ ร้อยละ 40 ของปีฐาน ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก และความพร้อมทางเทคนิค สังคม เศรษฐศาสตร์แล้วก่อนหน้านี้ ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอการนำมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ มาจัดทำเป็นแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของจังหวัด ตามช่วงระยะเวลาของการนำมาปฏิบัติระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว จนถึงปี พ.ศ. 2573 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของจังหวัด โดยมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก ทั้งหมดที่นำเสนอบรรจุในแผนนี้รวมทั้งหมด 24 มาตรการ ใน 6 กลุ่มมาตรการ ซึ่งจากการวิเคราะห์สามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ 873,568 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าเทียบกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของปี พ.ศ. 2573 ในกรณีฐาน (Business-as-Usual: BAU) ดังตารางที่ 2 และศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจก ใน 6 กลุ่มมาตรการเทียบกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของปี พ.ศ. 2573 ในกรณีฐาน

ตารางที่ 2 ศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจก ใน 6 กลุ่มมาตรการ เทียบกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของปี พ.ศ. 2573 ในกรณีฐาน

กลุ่มมาตรการ	การลดก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ e)	สัดส่วนการลดก๊าซเรือนกระจก (ร้อยละ)
การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน (EE)	100,956	11.56
การพัฒนาพลังงานทางเลือก (AE)	123,653	14.15
การจัดการในภาคขนส่ง (TM)	403,948	46.24
การจัดการของเสีย (WM)	131,409	15.04
ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว (FOR)	19,395	2.22
การเกษตร (AGR)	94,207	10.78
รวม	873,568	

เพื่อให้การดำเนินการมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรี สามารถดำเนินการตามความพร้อมในแต่ละช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2567 จนถึงปี พ.ศ. 2573 และทางจังหวัดสามารถขับเคลื่อนมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกไปสู่แผนพัฒนาจังหวัดในอนาคต ดังนั้น จึงได้จัดทำแผนการดำเนินงานมาตรการออกเป็น 3 ระยะ คือ แผนการดำเนินงานระยะสั้น (มาตรการที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และสามารถเริ่มดำเนินการทันทีในระยะเวลา 1 - 2 ปี) ระยะกลาง (เป็นมาตรการที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมเรื่องเงินทุน การสนับสนุนจากส่วนกลาง รวมถึงปัจจัยทางสังคมอื่นๆ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการมาตรการเหล่านี้ ได้ภายใน 2 - 5 ปี) และแผนการดำเนินงานระยะยาว (5 ปี ขึ้นไป) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แผนการลดก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรี (หน่วยเป็น tCO₂eq)

รายชื่อมาตรการ	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว
	เป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2567 - พ.ศ.2568	เป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2568 - พ.ศ. 2570	เป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2570 - พ.ศ. 2573
มาตรการที่เริ่มต้นดำเนินการได้ในระยะสั้น (ภายใน 1-2 ปี)	310,397		
1. การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานในภาครัฐ	4,035	8,070	15,692
2. การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานในทางสาธารณะ	3,681	7,362	13,906
3. การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานในภาคเอกชน	8,742	16,689	29,405
4. การติดตั้งเครื่องปรับอากาศประสิทธิภาพสูงเพื่อแทนที่เครื่องปรับอากาศเดิม ในภาครัฐ	2,667	6,668	13,780
5. การติดตั้งเครื่องปรับอากาศประสิทธิภาพสูงเพื่อแทนที่เครื่องปรับอากาศเดิม ในภาคเอกชน	5,426	15,192	33,640
6. การลดการใช้พลังงาน (ไฟฟ้า) ในภาครัฐ	6,832	10,408	14,241
7. การลดการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม	28,081	82,244	205,930
8. การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้เองในภาคเอกชน	5,309	22,753	68,260
9. มาตรการส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซล	95,890	307,283	1,068,834
10. มาตรการส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในภาคเอกชน	526	2,008	9,102
11. การกักเก็บก๊าซมีเทนจากการบำบัดน้ำเสียฟาร์มปศุสัตว์	22,459	34,927	48,950
12. โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	9,339	14,008	18,678
13. การอนุรักษ์ป่าชายเลนคงสภาพ	911	2,732	6,677
14. การส่งเสริมปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน	7,402	22,205	54,278
15. การใช้สารปรับปรุงดินเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าว	9,095	27,285	66,697
16. การลดการใช้ปุ๋ยยูเรียในไม้ยืนต้น	87,857	145,106	223,076

รายชื่อมาตรการ	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว
	เป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2567 - พ.ศ.2568	เป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2568 - พ.ศ. 2570	เป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2570 - พ.ศ. 2573
17. การลดการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรโดยนำมาใช้ประโยชน์เป็นวัสดุคลุมดิน	12,145	23,915	44,036
มาตรการที่เริ่มต้นดำเนินการได้ในระยะกลาง (ภายใน 2-5 ปี)		133,182	
18. การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้เองในภาครัฐ		9,751	29,254
19. การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้เองในภาคเกษตร		666	1,259
20. การปรับปรุงระบบรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ		94,149	132,730
21. การคัดแยกขยะเพื่อการรีไซเคิล		28,616	45,216
มาตรการที่เริ่มต้นดำเนินการได้ในระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)			511,885
22. การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้เองในครัวเรือน			272,335
23. การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจากเทกองเป็นการจัดการที่ถูกสุขลักษณะ และติดตั้งระบบรวบรวมก๊าซมีเทน			234,291
24. การเพิ่มปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ชุมชน			5,259

7. การประเมินและจัดทำรายงานสภาพการณ์ความเสี่ยง (Risk Profile) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การประเมินความเสี่ยงและความเปราะบางจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นกระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขต ของความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งประเมินความถี่ ความรุนแรง ความสามารถในการรับมือของพื้นที่ที่อาจจะเป็นอันตราย และคาดการณ์ผลกระทบต่อชีวิตทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบของความเสี่ยง ประกอบด้วย ภัยอันตราย (Hazard) ความถี่ (Exposure) และความเปราะบาง (Vulnerability) จากนั้นได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็น สำหรับการประเมินความเสี่ยงของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายในจังหวัดจันทบุรี แสดงให้เห็นถึงโอกาส ศักยภาพ การระบุกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ และร่วมจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของจังหวัด โดยได้สรุปสาขาการจัดการที่ควรให้ความสำคัญ ในการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดจันทบุรี ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ลำดับความสำคัญการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดจันทบุรี

การดำเนินการ	ประเด็น
Do Now (ปี พ.ศ. 2567-2570) ความเสี่ยงมีความสำคัญมาก ต้องดำเนินการทันที	- การจัดการน้ำ ภัยแล้ง น้ำท่วม ไม่มีแหล่งน้ำสำรองขนาดใหญ่ สำหรับรองรับพื้นที่การเกษตรที่กำลังขยายตัว ขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำสำหรับการเกษตร การรุกคืบของน้ำเค็ม - การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม พื้นที่ป่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ความแปรปรวนของฤดูกาลและสภาพอากาศ - การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การเพิ่มขึ้นของโรคพืช คุณภาพของผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้มาตรฐาน การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการผลิตผลไม้นอกฤดูกาล การสูญเสียแร่ธาตุและสารอินทรีย์ในดิน - การสาธารณสุข โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ ปัญหาสุขภาพจากอุณหภูมิที่สูงขึ้น
Do Next (ปี พ.ศ. 2571-2573) ความเสี่ยงมีความสำคัญ ต้องดำเนินการในลำดับถัดไป	- การท่องเที่ยว เกิดการเปลี่ยนแปลงของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลให้การท่องเที่ยวได้รับผลกระทบ - การตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามารับจ้างเป็นแรงงานเกษตร นักธุรกิจเงินเข้ามาเป็นผู้รับซื้อผลผลิตทางการเกษตร

จากการสำรวจเชิงพื้นที่และการระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดจันทบุรี และการประเมินด้วยเครื่องมือการจัดทำห่วงโซ่ผลกระทบของทุกสาขา สามารถวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงจังหวัดจันทบุรีที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงที่มีอยู่ และความเสี่ยงในรูปแบบใหม่ๆ ต่อระบบนิเวศและประชาชน ในพื้นที่ สภาวะโลกร้อนในอนาคตยังส่งผลกระทบที่รุนแรง แพร่กระจายและย้อนกลับไม่ได้ต่อผู้คน ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การบริการของระบบนิเวศ และการพัฒนา ทางเศรษฐกิจ แต่ยังไม่ไปสู่ความเสี่ยงในเรื่องของความเป็นอยู่ อาหาร และความมั่นคงของมนุษย์อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้เมื่อระบุปัจจัยเสี่ยงและความอันตรายได้แล้ว แล้วจึงนำไปสู่การศึกษาผลกระทบต่อความเสี่ยงนั้น ผ่านการจัดทำห่วงโซ่ผลกระทบ (Impact Chain Analysis) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการลดความเสี่ยงและลดผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแยกรายสาขา

8. การคัดเลือกมาตรการการปรับตัว และการจัดทำแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัด

การคัดเลือกมาตรการและกิจกรรมสำหรับวางแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในจังหวัดจันทบุรี ได้มีการวิเคราะห์ร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงโอกาส ศักยภาพ การระบุกลุ่มเป้าหมาย มาตรการและกิจกรรมที่สำคัญในพื้นที่ เพื่อวางแผนมาตรการในการปรับตัว สามารถสรุปความเสี่ยงของผลกระทบ และแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปความเสี่ยงของผลกระทบและแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ เรียงสาขาตามแผน NAP

สาขา	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากการวิเคราะห์ Impact Chain	แผนปฏิบัติการ การปรับตัว
1. สาขาการจัดการน้ำ	ความเสี่ยงการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค การทำการเกษตรหรือสูญเสียทรัพย์สินจากน้ำท่วม	6 มาตรการ
2. สาขาการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดภัยพิบัติ (ช้างป่า) และกระทบต่อการดำรงชีพ	5 มาตรการ
3. สาขาเกษตรและความมั่นคง ทางอาหาร	ผลผลิตการเกษตรตกต่ำ และรายได้ลดลง/การขาดแคลน อาหาร/การปนเปื้อนสารเคมีในสิ่งแวดล้อม	6 มาตรการ
4. สาขาสาธารณสุข	ปัญหาสุขภาพประชากร/ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น	4 มาตรการ
5. สาขาท่องเที่ยว	ทัศนียภาพการท่องเที่ยวถูกทำลาย/ สูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยว	5 มาตรการ
6. สาขาการตั้งถิ่นฐานและความ มั่นคงของมนุษย์	ความเสียหายทางด้านของเศรษฐกิจ/ ทรัพย์สินสาธารณะเสียหาย/กระทบต่อคุณภาพชีวิต	5 มาตรการ

การพิจารณามาตรการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดจันทบุรี ใช้การพิจารณาจากผลการวิเคราะห์สภาพความเสี่ยง (Impact Chain Analysis) ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดจันทบุรี จากนั้น คัดเลือกมาตรการและกิจกรรมสำหรับวางแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในจังหวัดจันทบุรี โดยผ่านการวิเคราะห์ร่วมกัน และแสดงให้เห็นถึงโอกาสศักยภาพ การระบุกลุ่มเป้าหมายมาตรการและกิจกรรมที่สำคัญในพื้นที่เพื่อวางแผนมาตรการในการปรับตัว โดยมีกรอบแนวคิดตามแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับชาติ (National Adaptation Plan: NAP) ที่มีความสอดคล้องกับบริบทระดับจังหวัด และรายงานสภาพการณ์ความเสี่ยง (Risk Profile) มาบูรณาการกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มาตรการทั้งสองส่วนนี้ ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัด เพื่อพิจารณาคัดเลือก โดยผลจากการพิจารณาและคัดเลือกของคณะกรรมการฯ นำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัด ผลสรุปแผนปฏิบัติการปรับตัวทั้ง 6 สาขาของจังหวัดจันทบุรี รวมทั้งหมด 31 มาตรการ ผ่านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด สำหรับการขับเคลื่อนนโยบายต่อไปในอนาคต

9. บทสรุป

โครงการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี ทำให้ทราบถึงผลการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดจันทบุรีในปีฐาน พ.ศ. 2562 ซึ่งทำให้ทราบว่ากิจกรรมใดมีส่วนต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากน้อยเพียงใดซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากจังหวัด นอกจากนี้ ผลการคาดการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. 2573 ในกรณีที่ไม่มีมาตรการใดๆ เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก (กรณีฐาน) ทำให้ทราบถึงแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจกจากภาคส่วนต่างๆ ซึ่งนำไปสู่การคัดเลือกมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม

จังหวัดจันทบุรี มีการดำเนินการในเรื่องของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่แล้วหลายภาคส่วน และมีแผนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจกในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการเพิ่มเติมมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกที่มีการสนับสนุนผ่านโครงการ T-VER และ โครงการ LESS ที่จังหวัดมีศักยภาพดำเนินการได้

การวิเคราะห์สภาพความเสี่ยงของจังหวัดอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใช้ทั้งข้อมูลเดิมในอดีตและการคาดการณ์โดยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ผนวกกับความคิดเห็นจากคณะกรรมการฯ ในการระบุความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญ และร่วมกันคัดเลือกมาตรการการปรับตัว เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัด ได้แก่ มาตรการการปรับตัวในสาขาที่ต้องดำเนินการทันที (Do Now) ในช่วง พ.ศ. 2567-พ.ศ. 2570 และมาตรการการปรับตัวในสาขาที่ดำเนินการในขั้นถัดไป (Do Next) ในช่วง พ.ศ. 2571 - พ.ศ. 2573

การดำเนินการทั้งในส่วนของการลดก๊าซเรือนกระจก และแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เกิดผลเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับจังหวัด และระดับชาติ เนื่องจากผลการดำเนินงานในมาตรการต่างๆ เหล่านี้ต้องใช้ระยะเวลาในการ

เห็นผลสัมฤทธิ์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีขั้นตอนการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุเป้าหมายของระดับจังหวัด ซึ่งจะส่งผลต่อเป้าหมายระดับประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อจังหวัดจันทบุรี

แม้ว่าจังหวัดจันทบุรีจะมีการจัดทำรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกและแผนการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับเมืองเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้การเดินหน้าสู่เมืองคาร์บอนต่ำเป็นไปอย่างยั่งยืน โครงการฯ ได้จัดทำสรุปข้อเสนอแนะให้ทางจังหวัดจันทบุรี ดังนี้

- ควรมีการบูรณาการผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครบทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ และตระหนักรู้ต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ในการลดก๊าซเรือนกระจกและแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ควรมีการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการสร้างกลไกให้เกิดคาร์บอนเครดิตในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เพื่อจัดทำนโยบายและการดำเนินงานตามแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวที่จังหวัดได้กำหนดไว้

- ควรมีการวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินก๊าซเรือนกระจกให้ครบทุกประเด็นในส่วนที่ยังเก็บข้อมูลไม่ได้ เพื่อใช้ในการวางแผนสำหรับการจัดทำมาตรการต่าง ๆ เพื่อบรรลุการลดก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดจันทบุรีมีกิจกรรมจากการเกษตรโดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ทุเรียน

- การรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจก : ควรมีการเก็บข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อเป็นการติดตามผลการดำเนินงานของแผนการลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนการลดก๊าซเรือนกระจกให้เป็นปีปัจจุบัน

- ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก : มาตรการลดก๊าซเรือนกระจกที่เสนอในรายงานฉบับนี้ได้คัดเลือกจากสถานะแวดล้อมและความเหมาะสมที่เหมาะสมกับบริบทจังหวัด ณ ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งในอนาคตอาจจะมีเทคโนโลยีหรือบริบทของจังหวัดที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จังหวัดควรทบทวนและคัดเลือกมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกอีกครั้ง หรืออย่างน้อยทุก ๆ 3 ปี รวมถึงควรมีการติดตามผลศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจก และเสนอแนวทางต่อยอดสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มจากคาร์บอนเครดิตผ่านโครงการ T-VER เกิดความยั่งยืน ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการในการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบรรลุเป้าหมายการมุ่งสู่ Carbon Neutrality และ Net Zero ต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

- เพื่อให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนประเทศอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคน เพื่อให้มีความเข้าใจต่อประเด็นเรื่องก๊าซเรือนกระจก และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประเด็นที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง

- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ควรจัดทำคู่มือ (Manual) มาตรฐานที่สมบูรณ์ในการดำเนินงานให้ทุกจังหวัดสามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน